

Richtlijnen voor activiteiten voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren binnen het Jeugdwerk naar aanleiding van de COVID-19 epidemie

4 december 2021

1. Situering

Op vrijdag 3 december 2021 besliste het Overlegcomité naar aanleiding van de COVID19-pandemie dat alle private bijeenkomsten binnen verboden zijn, evenals georganiseerde activiteiten (zie punt 2.a) en dit met ingang van 4 december 2021 op het tijdstip bepaald in het Koninklijk Besluit¹.

Uitzondering hierbij zijn volgende activiteiten voor kwetsbare groepen: socioculturele activiteiten, activiteiten van permanente vorming en jeugdactiviteiten die door professionelen omkaderd worden, overeenkomstig de toepasselijke protocollen.

Voorliggende richtlijnen bieden een kader voor de organisatie van jeugdactiviteiten voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren binnen het jeugdwerk.

Met dit draaiboek wordt een algemeen kader gecreëerd: wat zijn essentiële randvoorwaarden die vervuld moeten zijn? Waar mogelijk, wordt verder in detail getreden. Daarnaast is het aan iedere organisatie die zich specifiek richt tot maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren om zelf de afweging te maken wanneer activiteiten mogelijk zijn. Iedere werking kent immers een eigen context en eigen omstandigheden en zal dus een eigen vertaling moeten maken van de algemene richtlijnen naar de specifieke situatie. Een goed evenwicht tussen het aanbieden van specifieke activiteiten en veiligheid staat hierbij voorop.

2. Toepassingsgebied

De richtlijnen zijn van toepassing op organisaties die zich met hun werking richten tot kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties en voldoen aan één van volgende erkennings- of subsidiëeringsvoorwaarde:

- Jeugdwerkorganisaties die worden erkend en gesubsidieerd binnen het Decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Het kan gaan om zowel

---

¹ 4 december 2021 - Koninklijk besluit houdende wijziging van het koninklijk besluit van 28 oktober 2021 houdende de nodige maatregelen van bestuurlijke politie teneinde de gevolgen voor de volksgezondheid van de afgekondigde epidemische noodsituatie betreffende de coronavirus COVID-19 pandemie te voorkomen of te beperken

landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie, als cultuureducatieve verenigingen, zoals bepaald in artikels 9, 10 en 11 van dit decreet.

- Jeugdwerkorganisaties die worden gesubsidieerd binnen het Decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen. Het kan gaan om zowel geprofessionaliseerde jeugthuizen zoals bepaald in artikel 4 van dit decreet, als geprofessionaliseerd jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren zoals bepaald in artikel 5 en 13 van dit decreet.
- Jeugdwerkorganisaties die worden gesubsidieerd door lokale besturen en voor wat Brussel betreft de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
- Jeugdwerkingen ingericht door lokale besturen.

Een bijkomende voorwaarde is dat deze organisaties de hieronder vermelde functies reeds opnamen voor de coronacrisis – al dan niet onder de noemer van jeugdwelzijnswerk – en hiervoor worden erkend en ondersteund.

Uit De Marge vzw, het Steunpunt voor jeugdwerk en jeugdbeleid met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie omschrijft jeugdwerk voor tot kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties (jeugdwelzijnswerk) aan de hand van vier functies:

“Naast het (1) organiseren van een groepsgericht vrijetijdsaanbod vervult jeugdwelzijnswerk (2) een welzijnsfunctie (het zoekt mee naar antwoorden op individuele hulpvragen en noodsituaties); (3) het vervult ook een brugfunctie naar andere levensdomeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt of hulpverlening en (4) een signaalfunctie naar de overheid en in het maatschappelijk debat.”

De uitvoering van deze vier functies kan zowel gaan om groepsgerichte activiteiten als individuele contacten.

3. Algemene richtlijnen

Voor een overzicht van de meest actuele maatregelen kan u terecht op [deze pagina](#).

Voor een actueel overzicht over de aanpak en exit van de Covid-19 crisis bieden onderstaande websites nuttige informatie:

- <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/informatie-covid-19>
- <https://overheid.vlaanderen.be/corona>
- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19>

4. Activiteiten gericht op maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren onder begeleiding van jeugdwelzijnswerkers vanaf 4 december 2021

Het is mogelijk om – mits het in acht nemen van de veiligheidsvoorschriften- de volgende activiteiten te organiseren:

- 1 op 1 begeleiding aan te bieden in de gebouwen van de werking
- Een derde persoon te betrekken bij individuele begeleiding in de gebouwen van de werking

- De lokalen van de werking open te stellen voor een groep van 15 kinderen en/of jongeren.

Bij elk initiatief is het belangrijk dat de gezondheid van de doelgroep, de jeugdwerkers en hun omgeving centraal staat (handhygiëne, social distancing, mondklappers, schoonmaken materiaal na gebruik, voldoende verluchting, enz.).

4.1 Aanbieden van 1 op 1 begeleiding in de gebouwen van de werking

Deze maatregel speelt in op de **welzijnsfunctie** van het jeugdwerk. In één-op-één gesprekken luisteren jeugdwerkers naar het verhaal van kinderen en jongeren, ze bieden emotionele steun, advies en informatie en/of ze verwijzen door naar gespecialiseerde diensten voor informatie en/of ondersteuning. Kinderen en jongeren zitten met vragen en zorgen over schooltaken, spanningen en conflicten thuis, het vinden van een (vakantie)job, ...

Individuele gesprekken kunnen gepaard gaan met een kleine activiteit zoals knutselen, een gezelschapsspel spelen, gamen, moestuinieren,...; met praktische ondersteuning, zoals het afdrucken van een schooltaak, het invullen van een formulier of het nalezen van een sollicitatiebrief, is mogelijk.; alsook met het uitlenen van digitaal materiaal zoals een laptop, een geluidsrecorder,...

4.2 Een derde persoon betrekken bij individuele begeleiding in gebouwen van de werking

Deze maatregel speelt in op de **brugfunctie** van het jeugdwerk, zoals:

- het opnemen van een bemiddelende rol tussen het kind of de jongere en een ouder, leerkracht of hulpverlener, bijvoorbeeld bij spanning of conflict;
- het uitnodigen van een leerkracht of een hulpverlener om aan te sluiten bij het gesprek om specifieke kennis en ondersteuning in te brengen;
- het vergezellen van kinderen en jongeren bij hun (eerste) gesprek(ken) met een professionele hulpverlener om een warme overdracht te doen;
- het toeleiden van kinderen en jongeren naar andere sociale organisaties (CAW, OCMW, straathoekwerk, ...).

4.3 De werking stelt de lokalen open voor kleine groepjes van kinderen en jongeren die uit maximum 15 deelnemers en 2 begeleiders bestaan

Deze maatregel speelt in op de functie van het organiseren van een **groepsgericht vrijetijdsaanbod**. Een werking kan **één of meerdere groepen** creëren van maximum 15 deelnemers en 2 begeleiders. Werkingen nemen alle nodige maatregelen om deze groepen van elkaar gescheiden te houden.

Kinderen en jongeren kunnen op deze manier bij elkaar op verhaal komen of op andere manieren uiting geven aan hun gedachten en gevoelens. Ze kunnen deelnemen aan ontspannende en versterkende activiteiten, in het lokaal, op het terrein van de werking of op een afgebakende plaats, zoals een schoolspeelplaats of een sportterrein bijvoorbeeld. Activiteiten in de openbare ruimte kunnen nog niet vanwege een mogelijk aanzuigeffect.

Groepsactiviteiten kunnen afgewisseld worden met keuze-activiteiten alleen of in subgroepen, maar steeds binnen dezelfde groep van maximum 15.

5. Algemene principes en maatregelen

zie punt 5 en 6 [basisprotocol voor de jeugdsector](#).